

Indledning om:

BÆREDYGTIG SIKKERHEDSPOLITIK. En nødvendig omtanke

Henning Salling Olesen

Talsperson NEJ til Oprustning – JA til Bæredygtig Sikkerhedspolitik

Medlem af OMTÆNKE-tanken

Initiativet NEJ til Oprustning – JA til Bæredygtig Sikkerhedspolitik blev taget som en reaktion på den voldsomme og pludselige politiske samling om militær oprustning efter Ruslands invasion af Ukraine. Den politiske proces var en demokratisk kortslutning og blev startsignalet til en betingelsesløs satsning på militær oprustning som vejen til sikkerhed – ifølge alle de fem partiers politikere et *wake-up call* som gjorde fejlagtige prioriteringer i forsvaret – som var et led i 00ernes aktivistiske forsvarspolitik - til et udgangspunkt for en omfattende militær styrkelse med henblik på især dansk territorialforsvar.

Både i medierne og i befolkningen blev den militære sikkerhedstænkning vel modtaget. Sympati og medfølelse med det ukrainske folk og harmen over Ruslands krigsførelse blev vekslet til aggressiv kampiver. Men også reel bekymring. Næsten glemte angstmekanismer fra den kolde krig blev vækket til live – i hvert fald gjorde de ledende politikere alt for at puste til gamle fjendebilleder.

Vi er og var slet ikke uenig i fordømmelsen af Ruslands handlinger og i solidariteten med det Ukrainske folk. Men vi mener at vi uden at give afkald på egne interesser og uden at give afkald på vores retfærdighedssans også kan anerkende den realitet, at betingelsen for fredelig sameksistens er, at alle parter kan føle sig sikre.

Denne realistiske erkendelse bliver fortsat i den offentlige debat udskammet som enten urealistisk eller forræderisk eller begge dele, enhver nuancering er en svaghed. Selv om der fra starten har hersket en præmis om at undgå direkte involvering i krigen fra NATO-lande, har man skridt for skridt øget indsatsen, og enhver kritisk omtanke er blevet udsat for massiv bashing.

Vi går ud fra at der også foregår diplomatiske overvejelser over eskalationsrisikoen og muligheden for våbenhvile og forhandlinger. Det er

svært at gennemskue det politiske spil med to krigsførende parter der hver for sig proklamerer ultimativ sejr. Men uanset dette taktiske spil omkring Ukraine-krigen, er det forfærdelige ved den oprustnings-logik Folketingets fem forligspartier satte i gang: At den lukker for diskussionen af hvad en realistisk og rationel sikkerhedspolitik overhovedet kan være.

Det handler ikke kun om krigen i Ukraine. Det drejer sig om vores fortolkning af hele verdenssituationen: Skal vi bare spille med i en militær og mental oprustning af Vesten mod resten af verden?

At opruste militært efter et abstrakt kontingent-krav fra Nato er absurd. I stedet bør Danmark blive et politisk aktivt NATO-medlem som kræver at alliancen lever op til sit erklærede defensive formål og bliver en gensidig forsvarsalliance som tydeligt signalerer og praktiserer en ikke-aggressiv og ikke-truende profil.

Vi bør som aktivt NATO-land erkende at krigen i Ukraine rent faktisk OGSÅ er en proxy-krig mellem USA som stormagt og Rusland som nuklear-magt med ambition om at forblive stormagt.

Vi må kræve at USA tager nedrustningsansvar ved at søge aftaler med Rusland om nuklear våbenkontrol og nedrustning og herunder anerkende Ruslands status og faktiske – rimelige eller ej – opfattelse af at være eksistentielt truet.

Der er helt generelt brug for andre måder at opfatte og håndtere konflikter på end den militære. Danmark må og kan arbejde aktivt for en ny inkluderende sikkerhedsarkitektur i Europa. Ikke kun i NATO, men i EU, OSCE og FN. Danmark bør (igen) investere i freds- og konfliktforskning – og ikke kun krigsforskning. Vi bør opruste diplomatiet og satse stærkt på deltagelsen i international konflikthåndtering – herunder ved at støtte FNs rolle på den globale arena.

Kun hvis andre folk og nationer føler sig sikre, kan vi være sikre. Det er denne betragtningsmåde vi har omsat i begrebet ”bæredygtig sikkerhed” som er emnet for mødet her i dag. Vi skal søge en sikkerhed der ikke forgår, men opretholder sig selv. Men begrebet Bæredygtighed associerer også til den

trods alt stigende bevidsthed om klodens sårbarhed: At klimaforandringer, tabet af biodiversitet, og udhulingen af menneskers livsbetingelser på store dele af kloden er arnesteder for meget direkte trusler mod vores sikkerhed. Bæredygtig sikkerhedspolitik er også at etablere en overensstemmelse med resten af menneskeheden og med naturen selv.